

Pražské centrum židovských studií

FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE

a Ústav pro českou literaturu AV ČR

vás srdečně zvou

na IV. mezinárodní workshop / Fourth International Workshop

Ústav pro českou literaturu AV ČR, Na Florenci 3, Praha 1

Zasedací místnost, 3. patro / Conference room, 3rd floor / Tagungsraum 3. Stockwerk

Zobrazení šoa v literatuře, divadle a filmu ve střední evropě: v 70. a 80. letech 20. století

Workshop navazuje na tradici předchozích setkání v Gießen, Łódzi a Praze. Bude se zabývat tématem holokaustu / šoa v literatuře a v jiných uměleckých médiích v 70. a 80. letech 20. století.

Jednací jazyky: angličtina a němčina.

Vstup bez konferenčního poplatku, zájemci vítáni.

The Representation of the Shoah in Literature, Theatre and Film in Central Europe: The 1970s and the 1980s

The workshop is a part of a series of workshops devoted to this theme (Gießen, Łódź, and Prague). The topic is the Holocaust / the Shoah in literature and other media in the 1970s and the 1980s.

Workshop languages: English, German.

No fees are payable, the conference is open to the public.

Die Darstellung der Shoah in Literatur, Theater und Film in Mitteleuropa: Die siebziger und achtziger Jahre

Der Workshop setzt die in Gießen, Łódź und Prag begonnene Tradition fort. Er befasst sich mit dem Thema Holocaust / Shoah in der Literatur und anderen Kunstmedien in den 70er und 80er Jahren des 20. Jahrhunderts in Mitteleuropa.

Sprachen des Workshops: Englisch, Deutsch.

Eintritt ohne Konferenzbeitrag, alle Interessenten willkommen.

Programme/Programm

Thursday, June 21st / Donnerstag, 21. Juni

9.15
9.45
10.15

Anja Golebiowski (Gießen): Der Rückkehr der öffentlichen Erinnerung. Der Holocaust in der polnischen Literatur der Jahre 1968 bis 1989

Elisa-Maria Hiemer (Gießen): Schreiben über den Holocaust im literarischen Exil: Polnische Lyrik in Israel

Štěpán Balík (České Budějovice/Praha): Aleksander Rozenfeld's Images of the Shoah

Coffee break/Kaffeepause

11.00
Katharina Bauer (Gießen): Die verschiedenen Gesichter des Todes in ausgewählten Texten Henryk Grynbergs

11.30
Anja Nusch (Leipzig): Zum fugenähnlichen Aufbau im Roman *Dzieci Syjonu* (Kinder Zions) von Henryk Grynberg

Lunch break/Mittagspause

13.30
Šárka Vlasáková (Praha): Anna Novac's *The Beautiful Days of My Youth* and Arnošt Lustig's *The Unloved*

14.00
Valentina Kaptayn (Gießen): Der Holocaust mit den Augen einer Frau: Die Novelle *Nemilovaná. Z deníku sedmnáctileté Perly Sch.* (Die Ungeliebte. Aus dem Tagebuch einer Siebzehnjährigen) von Arnošt Lustig

14.30
Reinhard Ibler (Gießen): Zum Verhältnis von Struktur, Gattung und Sinn in Viktor Fischls *Dvorní šašci* (Die Hofnarren)

15.00
Jiří Holý (Praha): The Elephants in Mauthausen: Jewish Topics in Ján Johanides' Works

Friday, June 22nd / Freitag, 22. Juni

9.00
Jana Starek (Wien): Der Holocaust im österreichischen Film der Siebziger und Achziger

9.30
Petr Bednařík (Praha): *Rodáci* (Die Landsleute) - eine kommunistische TV-Serie mit der Nebenfigur eines Juden

10.00
Jan Čulík (Glasgow): Holocaust as a Metaphor of Oppression during the Times of Husák's Normalisation

Coffee break/Kaffeepause

11.00
Marija Sruc (Gießen): Gräuel, nicht Gräuelmärchen erzählen: Die Groteske als Gesellschaftskritik in Edgar Hilsenrats *Der Nazi und der Friseur*

11.30
Aleksandra Bąk-Zawalski (Gießen): „Es war zwar mein Kind, aber die Rassenschranke fiel zwischen uns“: Die Mutter-Tochter-Beziehung in Cordelia Edvardsons *Gebranntes Kind sucht das Feuer*

12.00
Hans-Christian Trepte (Leipzig): „Ocalone w pamięci“ - Zur Shoah-Literatur in den drei Strömungen polnischer Literatur der 70er und 80er Jahre

Lunch break/Mittagspause

14.00
Concluding discussion/Abschlussdiskussion

The workshop was supported by the Deutsch-Tschechischer Zukunftsfonds.

Der Workshop wurde durch den Deutsch-Tschechischen Zukunftsfonds unterstützt.

Počátkem roku 2012 bylo na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze založeno Centrum židovských studií. Centrum vytváří interdisciplinární platformu zaměřenou na studium a zkoumání židovské tematiky v oblasti historie, literatury, filosofie, náboženství, jazyka, umění a kultury. Důraz bude kladen na specifika středoevropského regionu se zvláštním zřetelem ke kulturní paměti města Prahy. Centrum židovských studií vytváří prostor pro sjednocení výukových a badatelských aktivit na poli židovských studií, které Filozofická fakulta Univerzity Karlovy dlouhodobě iniciuje a podporuje.

Chod Centra židovských studií zajišťuje odborná rada složená ze zástupců zapojených základních součástí FF UK. Předsedou Rady byl jmenován PhDr. Pavel Sládek, Ph.D. z Ústavu blízkého východu a Afriky - obor Hebraistika. Ústav české literatury a literární vědy v odborné radě zastupuje prof. PhDr. Jiří Holý, DrSc., který již před dvěma lety na FF UK založil Centrum pro studium holokaustu a židovské literatury. Za Ústav germánských studií se na činnosti Centra podílí Doc. PhDr. Milan Tvrdlík, CSc., Ústav českých dějin reprezentuje PhDr. Luboš Velek, Ph.D. a Ústav filosofie a religionistiky PhDr. Milan Lyčka, Ph.D. Zástupkyní v Radě Centra za Katedru středoevropských studií je Mgr. Michala Benešová. Koordinátorkou Rady Centra židovských studií je PhDr. Marcela Zoufalá, Ph.D.

Centrum si klade za cíl navazovat a posilovat spolupráci s českými i zahraničními odborníky a institucemi na poli židovských studií a zároveň vytvářet tematickou poznatkovou základnu sloužící akademické i širší veřejnosti. Výstupy vědecko-výzkumné činnosti realizované v rámci Centra budou prezentovány prostřednictvím konferencí či workshopů. V tomto roce proběhnou například dva ze série workshopů na téma „**Šoa v literatuře, divadle a filmu ve střední Evropě**“, které navazují na tradici předchozích setkání v Gießenu, Łódži a Praze. Zabývají se tématy holokaustu/šoa v literatuře a v jiných uměleckých médiích v 70. a 80. letech 20. století především v Československu, Polsku a Německu. Nedávno se konala také mezinárodní konference „**Interkulturalita a urbanita v pražské německé literatuře 19. a 20. století**“. Hlavním výstupem dosavadních společných aktivit bude „1. výroční konference Centra židovských studií: **Židovská studia v 21. století. Praha – Evropa – svět**“ v říjnu tohoto roku.

V roce 2013 připravuje Centrum židovských studií ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci mezinárodní konferenci k 400. výročí úmrtí významného pražského židovského historika a vědce Davida Ganse.

Příští rok proběhne také konference s názvem „Židovští učenci v Čechách a na Moravě v 19. a 20. století“ pořádaná spolu s Univerzitou Palackého v Olomouci a konference o díle a působení Otokara Fischera ve spolupráci s AV ČR.

Velkým přínosem pro Centrum židovských studií je akreditace studijního programu dvouletého magisterského studia „Moderní židovské dějiny ve střední Evropě“ s navazujícím doktorským studiem, která byla před časem udělena Ústavu českých dějin. Ambicí do budoucna je akreditace dalších studijních programů bakalářského, magisterského a doktorského stupně. Centrum je otevřené jak studentům z různých oborů a fakult UK, tak i zahraničním uchazečům.

Centrum židovských studií nabízí posluchačům následující přednášky a semináře:

- **Židovské motivy a antisemitismus v české literatuře 19. a 20. století**
Prof. Holý
- **Základní trendy v židovských studiích: středověk a raně moderní doba**
Dr. Sládek
- **Židé a ti „druzí“**
Mgr. Weiss
- **Židovská Praha - architektura, výtvarné umění a hudba**
Dr. Záruba-Pfeffermann
- **Kurzprosa der Prager deutschen Literatur II – Das jüdische Prag**
Mgr. Hadwiger
- **Kafka, Prag und das Judentum**
Prof. Weinberg/dr. Zbytovský
- **Holocaust ve filmu**
L. Příbyl, M.A.
- **Der Holocaust in der mitteleuropäischen Literatur**
Prof. Holý
- **Jewish Ethnocentrism in Czech Literature**
Dr. Balík
- **Reflexe židovské religiózní tradice v polské literatuře 20. století**
Mgr. Benešová
- **Franz Werfel – Positionssuche zwischen Judentum und Christentum**
Doc. Tvrdlík
- **Četba hebrejských textů**
Dr. Lyčka